

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	36686 Агрономія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	268
Повна назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Ідентифікаційний код ЗВО	00493787
ПІБ керівника ЗВО	Мостов`як Іван Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.udau.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/268>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36686
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р. 0 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Випускові кафедри УНУС: агрохімії і ґрунтознавства; генетики, селекції рослин та біотехнології імені І. П. Чучмія; загального землеробства; рослинництва імені О. І. Зінченка; овочівництва; біології.
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедри УНУС: соціально-гуманітарних і правових дисциплін; української та іноземних мов; інформаційних технологій; прикладної інженерії та охорони праці; фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; технології зберігання і переробки зерна
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Інститутська, 1, Умань, Черкаська область, 20301
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	21615
ПІБ гаранта ОП	Полторецький Сергій Петрович
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна	poltorec@udau.edu.ua

адреса гаранта ОП

Контактний телефон гаранта ОП **+38(047)-443-80-06**

Додатковий телефон гаранта ОП **+38(050)-726-92-18**

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

За час своєї плідної діяльності (152 р.) на факультеті агрономії УНУС підготовлено майже 15 тис. висококваліфікованих фахівців с.-г. Велика кількість з них знайшли своє покликання в науці й мають найвищі академічні нагороди та широко звані в академічній спільноті. ОП підготовки докторів філософії в УНУС за спеціальністю 201 Агрономія розроблена згідно Закону України «Про вищу освіту» і спрямована на підготовку фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Розроблена і вперше введена в 2016 році. Згідно наказу МОН України № 523 від 18.05.16 р., на основі п. 1, ч. 2, статті 6 ЗУ «Про ліцензування видів господарської діяльності», на підставі рішення Ліцензійної комісії МОН (№ 6/2, 16.05.16 р.) в УНУС розширено провадження освітньої діяльності за галуззю знань 20 Аграрні науки і продовольство, спеціальності 201 Агрономія. ОП визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть навчатися за ОП, перелік ОК і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОП, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач наукового ступеня доктора філософії. Щорічно, в т. ч. й у 2019 р., ОП переглядають і вдосконалюють з урахуванням пропозицій роботодавців, рівня задоволеності здобувачів (випускників), їхнього працевлаштування, рейтингу випускників за оцінками роботодавців. Узагальненим об'єктом вивчення є агрономія, а саме ґрунти, сільськогосподарські рослини, добрива, агротехнології, селекція і насінництво, закономірності формування врожайності та якості продукції рослинництва, її зберігання і доробки з урахуванням агрокліматичних чинників. Перелік ПК випускника сформований з урахування вимог до формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати комплексні наукові проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у галузі аграрних наук, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Проектною групою на підставі ОП розроблений навчальний план, що визначає перелік і обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Атестація випускників ОП проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти виконуються згідно Закону України «Про вищу освіту» та ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти. Розробниками ОП є провідні вчені УНУС (гарант ОП д.с.-г.н., професор С.П.Полторецький; д.с.-г.н., професор Л.О.Рябовол; д.с.-г.н., професор Г.М.Господаренко; д.с.-г.н., професор П.Г.Копитко) і залучені стейкхолдери (здобувач вищої освіти В.В.Яценко; випускник, к.с.-г.н., П.В. Климович; роботодавець, к.с.-г.н., П.Є.Каленич).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2019 - 2020	4	5	0
2 курс	2018 - 2019	6	6	0
3 курс	2017 - 2018	5	5	0
4 курс	2016 - 2017	9	7	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	35888 Агрономія
перший (бакалаврський) рівень	30518 Агрономія 9167 агрономія

другий (магістерський) рівень	11855 Селекція і генетика сільськогосподарських культур 31043 Агрономія 14276 Насінництво і насіннезнавство
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36686 Агрономія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	34717	28500
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	34717	28500
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	693	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП 201 Агрономія 2019.pdf</i>	nwnVea0mL5ZqA4vyW/Spt3ZrRo/QNG0+G3LeqQyVV5Q=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план ОНП 201 Агрономія 2019.pdf</i>	0VRREaUq0LONSI8PQTIJeew08+uYsn/s9f/vZPCo+kM=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія ЧДСДС Блащук.pdf</i>	Zozzw3l+9cRltOalrh/pRhZDhiqsc5jYvcVwTU8eo5Y=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Syngenta Кохадон.pdf</i>	SIB8F5RAXMFzZUnAFvDwZnr57njf/cjF+eLWJHLe8FI=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Ціль ОНП – підготовка фахівців з агрономії, здатних розв'язувати комплексні наукові проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у галузі аграрних наук, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Особливість – поєднання кращих освітніх і наукових практик, інноваційних розробок, передового досвіду з агротехнологій навчальних, науково-дослідних установ, аграрних підприємств України і провідних світових компаній з виробництва сільськогосподарської продукції і техніки. При цьому, здобувачі вищої освіти мають можливість проходити науково-асистентську практики в УНУС, науково-дослідних інститутах НААН України, а також сільськогосподарських підприємствах різних форм власності України і зарубіжжя. ОНП орієнтована на глибоку професійну підготовку висококваліфікованих фахівців з агрономії, ініціативних, здатних швидко адаптуватися до новітніх вимог аграрного сектору економіки України.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія УНУС – забезпечення якісної, доступної сучасної освіти завдяки знанням і досвіду НПП, розвитку наукових і освітніх технологій; підготовка фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці, виробництві та бізнесі; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, що базується на принципах гуманності і толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності й оптимальності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота держави з високими духовними якостями; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності

комерційному попиту ринку; інтеграція в науковий та освітній світовий простір («Стратегія розвитку УНУС», <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Strategiya-rozvitku-Umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.pdf>). ОНП зі спеціальності 201 Агрономія третього (доктор філософії) рівня вищої освіти підготовлена згідно «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Poryadok-pidgotovki-zdobuvachiv.pdf>), за змістом і цілями повністю узгоджується зі стратегією, метою і пріоритетами розвитку УНУС, спрямована на одержання необхідних компетентностей і програмних результатів у здобувачів, сприяє їхній високій конкурентоздатності на ринку праці, а для ЗВО – формування високого рейтингу в освітньому і науковому просторі.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Здобувачі вищої освіти та випускники, в тому числі й ОР «Доктор філософії» зі спеціальності 201 Агрономія входять до проєктної групи, що відповідає за розроблення ОНП, групи зі змісту та якості освіти на факультеті агрономії. Згідно «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/osvitni-programi.zip>) вони мають змогу представляти свою думку стосовно цілей, переліку навчальних дисциплін і програмних результатів навчання ОНП. Серед здобувачів обов'язково відбувається анкетування, вибір і затвердження переліку навчальних дисциплін з групи вибіркових, а також періодичний перегляд змісту ОНП. Обсяг навчання за дисциплінами вільного вибору складає не менш як 25%. Тематика наукових досліджень ОНП перебуває у нерозривному зв'язку із основними напрямками наукових досліджень УНУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/osnovni-napryami-naukovih-doslidzen.html>). Кваліфікаційні роботи здобувачів входять фрагментами у 2 НДР, що фінансуються з Державного бюджету України, і понад 20 ініціативних НДР УНУС.

- роботодавці

Потенційними роботодавцями для випускників третього (доктор філософії) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія є ЗВО, НДУ, с.-г. підприємства і господарства різних форм власності. Зазвичай їхні керівники і співробітники є фахівцями в галузі сільськогосподарського виробництва, мають наукові праці, а інколи й педагогічний досвід. ЗВО і НДУ мають широке визнання у науковій спільноті, а підприємства і господарства займають передові позиції серед собі подібних в аграрному секторі. Роботодавці обов'язково долучаються до проєктних груп з розроблення ОНП, і входять у групу змісту та якості освіти факультету агрономії. Побаження і зауваження цих стейкхолдерів враховуються через відгуки на ОНП і навчальний план, проєкти, яких обов'язково розсилаються всім членам Ради роботодавців. Відгуки розміщуються на сайті й обов'язково враховуються при проєктуванні ОНП на наступний термін навчання.

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти враховані завдяки впровадженню інноваційних технологій, кращих форм і методів навчання. НПП входять до проєктної групи, що відповідає за розроблення ОНП і групи зі змісту та якості освіти, що працює при факультеті агрономії. НПП беруть участь у розробленні, перегляді й оновленні ОНП згідно Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/osvitni-programi.zip>). В УНУС проводять міжкафедральні семінари, де обговорюють проєктування ОНП з точки зору покращення, з урахуванням результатів співпраці з роботодавцями, здобувачами вищої освіти і випускниками. Під час викладання дисциплін ОНП широко залучаються знані науковці і викладачі з низки ЗВО і науково-дослідних установ: ННЦ «Інститут землеробства НААН» України; Черкаська державна сільськогосподарська дослідна станція ННЦ «Інститут землеробства НААН» України, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького та інших. Співпраця із ЗВО й науковими установами здійснюється в межах договорів Уманського НУС про науково-технічне співробітництво. Свої здобутки здобувачі наукового ступеня доктора філософії презентують як на всеукраїнських, так і міжнародних науково-практичних заходах, що проводяться згідно Плану проведення наукових заходів в УНУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/plan-provedennya-naukovih-zahodiv-v-umanskomu-nus.html>) і МОН України (<https://science.udau.edu.ua/ua/plan-provedennya-naukovih-zahodiv-mon-ukraini.html>).

- інші стейкхолдери

-

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Результатом навчання за ОНП є фахівець, здатний розв'язувати комплексні проблеми в галузі аграрних наук та продовольства, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних наукових знань та професійної практики. ОНП включає поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок; засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій, що необхідні для виконання оригінального наукового дослідження, впровадження наукових результатів у виробництво. Нині, кількість сільськогосподарських підприємств різних форм власності має стійку тенденцію до збільшення, а попит на фахівців з агрономії, здатних надавати широкий спектр послуг затребуваних у цій галузі, постійно зростає. Відповідно до цього зростає і заробітна плата агронома, яка за даними Черкаського обласного центру зайнятості в середньому сягає 15–25 тис. грн і більше. Особливо високим попитом у роботодавців користуються фахівці, які успішно закінчили навчання в аспіранті зі спеціальності 201 Агрономія. Підготовка докторів філософії за ОНП є базисом для наступної професійної діяльності і важливою складовою в самореалізації та подальшого кар'єрного росту.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

УНУС у регіоні є провідним ЗВО з підготовки фахівців зі спеціальності 201 Агрономія. Він має власні оригінальні вимоги до освітньої та наукової складових ОНП, що відповідають опису кваліфікаційного рівня доктора філософії згідно Національної та Європейської рамки кваліфікацій. Зокрема це виражено тематикою наукових досліджень. Регіональний контекст Черкащини, як наукового осередку, враховується при розробці та впровадженні ОНП, вибору тематики наукових досліджень тощо. За структурою господарювання Черкаська область є індустріально-аграрною, тому розвиток її с.-г. виробництва має високий пріоритет. Спостерігається стійка тенденція до збільшення кількості с.-г. підприємств різних форм власності. Сільгоспугіддя сягають 14,5 тис. км² (70% загальної площі), з них ріллі – 12,7 тис. км² (88% площі с.-г. угідь). У структурі с.-г. виробництва рослинництво складає 62%, решта – тваринництво. Провідні культури – зернові (55%) і технічні (33%). Під час формулювання цілей і ПРН ОНП було враховано цей галузевий і регіональний контекст. Аналіз тенденцій розвитку ринку праці та особливості галузевого контексту відображенні в цілях та визначеннях програмних результатів навчання. Цілі ОНП формуються в рамках науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, курсів, де здобувачі вищої освіти, в т.ч. й третього рівня, а також НПП знайомляться з новітніми зразками с.-г. техніки, технологічного обладнання, засобами комп'ютеризації виробництва, передовими технологіями і результатами їхнього впровадження у виробництво.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час розробки ОНП враховано власний досвід підготовки кадрів вищої кваліфікації. Також при розробці ОНП УНУС враховано досвід іноземних закладів-партнерів Вища сільськогосподарська школа, Природничий університет у м. Вроцлав, Аграрний університет ім. Хугона Колонтая (Республіка Польща); Національний вищий інститут агрономії, харчових технологій та екології, Вища національна сільськогосподарська школа (Французька Республіка); Господарська академія ім. Д.А. Ценова (Республіка Болгарія); Університет Менделя (Чеська республіка); Університет прикладних наук Нойбранденбург (Федеративна Республіка Німеччина); Білоруський державний аграрний технічний університет (Республіка Білорусь); та вітчизняних ЗВО з аграрного профілю. Крім цього: НПП факультету агрономії були учасниками Проєкту TEMPUS, досвід виконання якого був використаний під час формулювання цілей і ПРН ОНП 201 Агрономія першого, другого і третього освітніх рівнів; НПП факультету агрономії є учасниками групи з розробки стандартів вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія, беруть постійну участь у нарадах з удосконалення якості освіти на базі НМЦ вищої та фахової передвищої освіти, тому щорічне оновлення ОНП відбувається з обов'язковим урахуванням новітніх вимог і передового вітчизняного і зарубіжного досвіду.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія для третього (доктор філософії) рівня вищої освіти відсутній

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Національна рамка кваліфікацій визначає здобувача ступеня доктора філософії як особу, здатну розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Так, спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, які здобувачі отримують за ОНП під час вивчення дисциплін циклу практичної та професійної підготовки, циклу дисциплін оволодіння загальнонауковими (філософія науки) і мовними (іноземна мова) компетентностями, дисциплін циклу набуття універсальних навичок

дослідника (методологія та організація наукових досліджень в агрономії, адаптивне рослинництво, комп'ютерна обробка наукової інформації, педагогіка і методи навчання у вищій школі, сучасні підходи до управління живленням рослин; науково-асистентська практика). Тематика наукових досліджень розроблена з метою сприяння здатності інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах, розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

35

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

25

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 201 Агрономія з галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство. Обов'язкові компоненти ОНП забезпечують формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей і ПРН, що продемонстровано в матрицях (відповідності і забезпечення ПРН) і структуро-логічній схемі підготовки. Теоретичний зміст предметної області – поняття, концепції, принципи аграрних наук та їх використання для проведення наукових досліджень у сфері агрономії; розробки і впровадження теорій і концепцій організації, планування, управління та контролю агрономічними процесами. Об'єктом професійної діяльності здобувача третього (доктор філософії) рівня вищої освіти є агрономія, а саме – ґрунти, сільськогосподарські рослини, добрива, агротехнології, селекція і насінництво, закономірності формування врожайності та якості продукції рослинництва, її зберігання і доробки з урахуванням агрокліматичних чинників. ОНП має нормативну і варіативну частини. Згідно «Переліку спеціальностей наукових працівників» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0133-97>) ОНП третього (доктор філософії) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія за тематикою наукових досліджень відповідає предметній області 06 Сільськогосподарської науки, зокрема за шифрами: 06.01.01 – загальне землеробство; 06.01.02 – меліорація; 06.01.05 – селекція і насінництво; 06.01.03 – агроґрунтознавство і агрофізика; 06.01.04 – агрономія; 06.01.05 – селекція і насінництво; 06.01.06 – овочівництво; 06.01.07 – плодівництво; 06.01.08 – виноградарство; 06.01.09 – рослинництво; 06.01.10 – субтропічні культури; 06.01.11 – фітопатологія; 06.01.12 – кормовиробництво і луківництво.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальна траєкторія навчання на факультеті агрономії реалізується через індивідуальний навчальний план, процедура оформлення якого регулюється Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>). Це один з нормативних документів, згідно якого з урахуванням вимог ОНП, роботодавців, максимального врахування індивідуальних потреб та особистісних освітньо-професійних інтересів здобувачів здійснюється навчання. Він містить нормативну частину освітньої складової ОНП і результат вибору здобувача освітніх компонентів із варіативної частини, перелік навчальних дисциплін і вибрану логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОНП, форми контролю. Вибір аспірантами дисциплін з варіативної частини освітньої програми діє згідно Положення про вибіркові дисципліни, розробленого на основі Розділу Х статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.). Здобувач має право обирати дисципліни обсягом не менше 25% кредитів ЄКТС, від загального обсягу ОНП. Також аспірант має індивідуальний план наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних

дисциплін?

Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові освітні компоненти (ВК), частка яких для ОНП складає 25 кредитів ЄКТС, або 42% від загального обсягу – 60 кредитів. В основі системи ВК ОНП полягає індивідуальний вибір кожного здобувача вищої освіти, що передбачено: Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>), Положення про академічну мобільність студентів Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv-Umanskogo-NUS.pdf>), Положення про вибіркові дисципліни в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovyi-disciplini.pdf>), Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>) і регламентується через такі процедури: самостійне обрання вибіркових компонентів навчального плану; створення індивідуального навчального плану аспіранта; складання індивідуальних графіків навчання та сесії; обирати будь-які дисципліни, що викладаються на інших ОНП чи ОПП та рівнях освіти в ЗВО; обирати ВК як на увесь термін дії ОНП, так і лише на наступний рік або семестр; коригувати список обраних ВК упродовж свого навчання; отримання права на академічну відпустку, визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Всі аспіранти ОНП проходять процедуру обрання вибіркових дисциплін та формування індивідуального плану. З проблемними питаннями щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі звертаються безпосередньо до завідувача випускової кафедри і наукового керівника. Якщо здобувач із поважної причини не зміг завчасно подати заяву, він, надавши необхідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним ОК. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих ВК, що деканат вважатиме необхідними для оптимізації навчальних груп і потоків. Обрані таким чином ОК вносяться до робочих планів ОНП та ІНП здобувачів.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка регламентована Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС і Положенням про навчально-педагогічну практику аспірантів (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-navchalno-pedagogichnu-praktiku-aspirantiv.pdf>) та здійснюється шляхом проведення практичних і семінарських занять – 272 години (56,4% від загальної кількості аудиторних годин), а також проведенням науково-асистентської практики (обов'язковий ОК – 10 кредитів ЄКТС), що дозволяє набути компетентностей, необхідних для професійної діяльності: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі аграрних наук та продовольства, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних наукових знань та професійної практики; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. Загальне керівництво науково-асистентською практикою здійснює науковий керівник. 74% практики – самостійна навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультації, керівництво різними видами діяльності студентів, в т.ч. науковою), решта – аудиторне навантаження. Терміни проходження та програма практики затверджуються науковим керівником і завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант. Аспіранти мають право проходити навчально-педагогічну практику в інших ЗВО України та за кордоном, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця її проходження.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

В ОНП зафіксовано перелік загальних (ЗК) і спеціальних (фахових) компетентностей (ФК), а також програмних результатів навчання (ПРН), частина з яких співвідноситься із соціальними навичками (ЗК 1 і 2, ФК 3, ПРН 2). Зокрема, вивчення таких ОК ОНП, як Філософія науки, Іноземна мова, Педагогіка і методи навчання у вищій школі, Науково-асистентська практика розвиває «soft skills» для досягнення – ЗК (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність працювати в міжнародному контексті), ФК (здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті) та ПРН (вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агропромислового виробництва державною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; професійно презентувати результати власних досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Наразі стандарт ще не прийнятий. При розробці ОНП проектна група опиралась на Постанови КМУ від 23 листопада 2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» та від 23 березня 2016 року №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», а також проекту

Стандарту вищої освіти України третього (доктор філософії) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу окремих ОК ОНП регламентує Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>). Обсяг ОК визначається її робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП. Самостійна робота здобувача забезпечується інформаційно-методичними засобами (підручниками, навчально-методичними посібниками, конспектами лекцій, комплектами індивідуальних завдань, комп'ютерними навчальними комплексами, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи та виконання окремих завдань, які повинні мати також і електронні версії) та матеріально-технічними засобами, передбаченими робочою програмою ОК. Загальний бюджет навчального часу за ОНП 201 Агрономія складає 60 кредитів ЄКТС (1800 годин), з яких обсяг годин становить: аудиторних 560 (31%); самостійної роботи здобувачів становить 1240 (69%). Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, курси лекцій, практикуми, навчально-лабораторне обладнання, електронно-обчислювальна техніка тощо. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За цією ОНП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в УНУС не здійснюється. Проте, розроблення механізмів використання елементів дуальної освіти за ОНП 201 Агрономія є перспективним напрямком розвитку програми. При цьому, для підвищення якості підготовки аспірантів та подолання розриву між теорією і практикою в УНУС запроваджено залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків і представників роботодавців, а також працевлаштування аспірантів в УНУС на посадах НПП.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://admission.udau.edu.ua/ua/dokumenty/novyj-resurs5.html>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників урахують особливості ОП?

Вступ на навчання за ОНП здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Poryadok-pidgotovki-zdobuvachiv.pdf>). До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). Вступні випробування включають: вступний іспит зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); вступний іспит з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2 (вступник, який підтвердив свій рівень знання дійсним сертифікатом тестів звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови і під час визначення результатів конкурсу ці сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з найвищим балом); презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень. Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в Правилах прийому на навчання до УНУС (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2020/pravila-prijomu-2020/pravila-prijomu-gotovi.pdf>). Відповідно до цих правил, особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, що зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Програми вступних випробувань формуються на основі оновлених ОНП з урахуванням останніх рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регламентовано Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ.pdf>), що знаходяться у відкритому доступі на сайті університету.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Упродовж терміну дії цієї ОНП не виникало прецедентів визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентовано Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya.pdf>), що знаходяться у відкритому доступі на сайті університету.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Упродовж терміну дії цієї ОНП не виникало прецедентів визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Основними нормативними документами щодо здійснення освітнього процесу є Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyuosvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>) та Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>). Згідно цих документів освітній процес за ОНП здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Оптимально обрані методи навчання і викладання за ОНП сприяють досягненню поставлених ПРН, а саме словесні методи навчання (лекції провідних НПП і фахівців з виробництва) спонукають здобувачів до створення в уяві певного образу, приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять. Практичні методи навчання сприяють формуванню вмій і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу. Наочні методи навчання передбачають демонстрацію, ілюстрацію та спостереження (сприймання процесів без втручання у них). Невід'ємними елементами є робота з науковою літературою у сполученні з новітніми інформаційними технологіями. Самостійна робота, спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань. Науково-дослідна робота має на меті цілеспрямоване повторення здобувачами окремих дій задля формування вмій та навичок за відповідним ОК.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

УНУС усіляко сприяє студентоцентрованому підходу у виборі форм і методів навчання і викладання. За кожною дисципліною викладачі формують набір методів навчання, що наведені в РПНД і силлабусах, розміщенні на сайтах кафедр, де здобувачі мають можливість з ними ознайомитись. Вибір методів і форм навчання відповідає принципам академічної свободи для всіх учасників освітнього процесу. Деканат разом з науковими керівниками організують систему взаємовідносин в академічній групі шляхом організаційного забезпечення освітньої, наукової та суспільної діяльності, надають кваліфіковані консультації щодо формування та реалізації їх індивідуальних навчальних планів, організації освітнього процесу. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в УНУС на початку кожного семестру аспіранти отримують змістовну інформацію щодо форм і методів навчання необхідних для опанування ОНП. Для визначення рівня задоволеності здобувачів методами навчання і викладання два рази на рік проводиться анонімне анкетування (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>), за результатами (<https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-ocinyuvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakostiprovedennya-osvitnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html>) якого здобувачі ОНП продемонстрували задоволеність методами навчання і викладання понад 86%.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принципи академічної свободи здобувачів ступеня доктора філософії реалізуються шляхом: вибору напрямку; проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; здійснення самостійної роботи щодо пошуку та обробки інформації; індивідуальних консультацій з НПП УНУС, інших ЗВО, наукових установ, провідними фахівцями профільної галузі; активної роботи здобувачів у виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем; участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації; академічної мобільності. Зокрема це право прописано у Статуті УНУС (розділ 7, с. 22, <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>). Здобувачі вищої освіти на засіданнях Вчених рад та під час анкетувань мають можливість висловлювати пропозиції стосовно організації освітнього процесу за принципами академічної свободи. Такі пропозиції враховуються НПП при визначенні методів навчання і викладання.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОНП надається здобувачеві протягом усього періоду навчання, починаючи зі вступної компанії. Вимоги до кваліфікації осіб, що вступають до УНУС, прописані правилами прийому на відповідний навчальний рік (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2020/pravila-prijomu-2020/pravila-prijomu-gotovi.pdf>). Інформація щодо змісту навчання відображена у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Poryadok-pidgotovki-zdobuvachiv.pdf>). Порядок і критерії оцінювання результатів навчання висвітлені у ОНП (<https://fa.udau.edu.ua/assets/files/20-20-2020/phd/onp-201-agronomiya-2019.pdf>) та силлабусах (робочих програмах) ОК у локальній мережі університету, на інтернет-сторінках випускових для ОНП кафедр УНУС і факультету агрономії (<https://fa.udau.edu.ua/ua/aspirantu/silabusi-robochi-programi-onp-201-agronomiya.html>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання відбувається за рахунок співпраці здобувача з НПП випускової кафедри під час навчання та після закінчення освітньої складової ОНП. Дослідження проводяться під керівництвом наукового керівника та із залученням до консультації необхідних фахівців: викладачів ЗВО, дослідників із споріднених напрямків наукових досліджень наукових установ, провідних фахівців профільних підприємств. Для оптимізації наукової діяльності здобувачів в УНУС діє Рада молодих учених УНУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/rada-molodih-uchenih-umanskogo-nus.html>), Наукове товариство студентів та аспірантів (<https://science.udau.edu.ua/ua/naukove-tovaristvo-studentiv-ta-aspirantiv.html>). Для допомоги здобувачам освіти в науковій діяльності на сайті УНУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/naukovij-viddil.html>) викладена інформація про: українські та закордонні видання (у т.ч. з імпакт-фактором) для опублікування наукових результатів дисертаційних досліджень; міжнародні наукові та навчально-наукові проекти; гранти, програми, конкурси; напрями наукових досліджень; вітчизняне і міжнародне наукове співробітництво; план проведення наукових заходів. Так, лише на базі УНУС впродовж 2019–2020 н.р. відбулися: Науково-практичний семінар присвячений питанням виробництва продукції рослинництва в умовах глобального потепління; Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки»; щорічна Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання); щорічна Всеукраїнська наукова конференція молодих вчених (в умовах березня 2020 р. он-лайн). Також в УНУС є два наукових видання, що включені до категорії Б переліку наукових фахових видань України зі спеціальності 201 Агрономія: Збірник наукових праць УНУС (<http://journal.udau.edu.ua/ua/index.html>); Вісник УНУС (<http://visnyk-unaus.udau.edu.ua/ua/index.html>), де аспіранти двічі в рік в кожному з них мають змогу публікувати результати власних наукових досліджень. Крім цього, результати наукових досліджень, отримані за виконання ОНП 201 Агрономія здобувачами третього рівня вищої освіти впроваджуються в навчальний процес УНУС та інших ЗВО України. Наприклад, матеріали кваліфікаційної роботи В.В. Яценка «Оптимізація елементів технології вирощування часнику озимого в умовах Правобережного Лісостепу України» на здобуття наукового ступеня доктор філософії, яку було успішно захищено в межах Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді ДФ 74.844.001 (Наказ МОН України «Про утворення спеціалізованих вчених рад для присудження доктора філософії» від 29.01.2020 р. № 104) (<https://science.udau.edu.ua/ua/zahist-disertacii-na-zdobuttya-stupenya-doktora-filosofii-v-umanskomu-nus-vpershe-za-novimi-vimogami.html>) використовуються під час викладання ОК Овочівництво в ОПП 201 Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в УНУС.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) та Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-navchalno-metodichnij-kompleks-disciplini.pdf>) здійснюється постійна підготовка та оновлення освітнього контенту ОК, передбачених навчальними планами ОНП з урахуванням побажань і зауважень сейкхолдерів. Навчально-методичний комплекс (НМК) оновлюється щорічно. На основі останніх наукових досягнень і передових практик в галузі с.-г. виробництва розширюється зміст РНПД, удосконалюється освітній контент, уточнюється календарний план викладання, доповнюється список літератури, тощо. Контроль за якістю НМК дисциплін, їх змістовим наповненням і оновленням постійно здійснюють завідувачі кафедр, декан і науково-методична комісія факультету, а також навчальний відділ спільно з відділом моніторингу якості освіти під час щорічної перевірки готовності науково-методичного забезпечення навчального процесу до нового навчального року. НПП факультету агрономії регулярно проводять стажування як в Україні, так і за кордоном. Також викладачі постійно беруть участь у наукових і науково-методичних конференціях, семінарах та інших заходах за фахом. За результатами чого на обговорення виносяться питання впровадження нових освітніх компонентів, що відповідають новітнім потребам сільськогосподарського виробництва. НПП факультету агрономії є членами низки постійно діючих спеціалізованих рад і редакційних колегій наукових фахових видань, керівниками досліджень здобувачів ОНП 201 Агрономія третього (доктор філософії) рівня вищої освіти, керівниками і виконавцями грантових, госпдоговірних і ініціативних наукових тематик і постійно публікують навчальні й наукові праці. Все це дозволяє впровадити в навчальний процес оригінальні практики та методики, що стосуються елементів технології вирощування сільськогосподарських культур, моніторингу й підвищення якості ґрунтів тощо. Наприклад, лише за 2019–2020 н.р. д.с.-г.н. С.П. Полторецький (ОК Адаптивне рослинництво) опублікував: два навчальних посібники – Насінництво багаторічних та однорічних кормових культур (співавтор, Київ, 2019) і Кормовиробництво (співавтор, Київ, 2020), три наукових монографії, одна з яких одноосібна англomовна – *Agrobiological basis of high-quality millet seed formation*. Saarbrücken: monograph (Germany, 2019); вісім наукових статей, з яких шість – у фахових виданнях України, дві – у виданні, що входить до бази даних Web of Science; три патенти на корисну модель; д.с.-г.н. Г.М. Господаренко (ОК Сучасні підходи до управління живленням рослин) опублікував: підручник Агрохімія (одноосібно, Київ, 2019), чотири колективних монографії; 15 наукових статей, з яких 14 – у фахових виданнях України, одна – у виданні що входить до бази даних Scopus.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

В УНУС є Центр міжнародної освіти та співпраці, в обов'язки якого входить допомога в поданні заявок на участь у міжнародних програмах, сприяння виконанню програм і проектів у рамках існуючих угод; залучення коштів закордонних грантодавців для розвитку матеріально-технічної бази університету, спільних програм навчання, досліджень, розробок, конференцій, публікацій, академічних обмінів; організація закордонних стажувань НПП і практик. Робота ведеться в рамках договорів із профільними ЗВО і науковими установами ЄС, у тому числі Республіки Польща; Республіки Болгарія; Чеської республіки; Федеративної республіки Німеччина; Литви; тощо. Професор С.П. Полторецький (гарант ОНП) з 2013 по 2017 роки був співвиконавцем міжнародного проекту, який фінансувався країнами, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Європейського Союзу (ЄС) – 544524-2013-PL-SMHES «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities»; доцент В.С. Кравченко в 2019 р. проходив науково-педагогічне стажування в Technical University of Košice (Словаччина) та інші. Окремими напрямками інтернаціоналізації є видавництво наукових фахових видань (категорія Б) зі спеціальності 201 Агрономія, зокрема Збірник наукових праць УНУС (<http://journal.udau.edu.ua/ua/index.html>); Вісник УНУС (<http://visnyk-unaus.udau.edu.ua/ua/index.html>), що індексуються Міжнародними наукометричними базами, у тому числі «Index Copernicus International», «Google Scholar», «Ulrichsweb», «Directory of Open Access Journals» та інших.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Рівень досягнення ПРН оцінюється під час контрольних заходів, базується на принципах: об'єктивності; використання чітких й оприлюднених критеріїв виставлення оцінок; здійснення адміністративних перевірок точності проведення вписаних процедур. У ЗВО контроль якості освітнього процесу (п. 1.8. Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС) проводиться на таких рівнях: науково-педагогічний працівник – кафедра – науково-методична комісія факультету – деканат – науково-методична рада університету – ректорат. Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУС; Положення про академічну успішність в УНУС; Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) та ОНП 201 Агрономія третього (доктор філософії) рівня вищої освіти контрольні заходи у межах ОК в УНУС включають поточно-модульний та підсумковий контроль. До контрольних заходів перевірки досягнення програмних результатів навчання ОПП відносяться: усне опитування, тестування знань та вмінь, консультації для обговорення результатів поточного та проміжного оцінювання. Практикуються тестові комп'ютерні

екзаменів, здача звітів і захист практичних робіт, рефератів в якості самостійної роботи, проведення дискусій, семінарів та модулів.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Згідно Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС, Положення про академічну успішність в УНУС і Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС у ЗВО розроблено комплексну систему виставлення балів і чітких критеріїв оцінювання, що є зрозумілими для здобувачів і сприяють розвитку в них власної оцінної діяльності. Здобувач чітко розуміє, чому він отримав ту чи іншу оцінку (або кількість балів) за свою навчальну роботу, де він припустився помилок і яких саме; що необхідно зробити, щоб підвищити свій рівень знань. Оцінювання здобувачів відбувається за використання поточного опитування та модульного контролю. Підсумковий контроль здійснюється через екзамен або залік (за сумою накопичених упродовж вивчення дисципліни балів). Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною чотирьох-бальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") і вербальною ("зараховано", "не зараховано") системами. Тому критерії оцінювання надають визначеності інформації, що сприймається, і створює основу для прозорості процесу оцінювання. Саме визначеність усіх компонентів процедури оцінювання і веде до розвитку власного оцінювального судження у здобувачів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання в УНУС є загальнодоступною. Вона прописана у Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>), а саме: загальний порядок оцінювання знань здобувача за кредитно-трансферною системою, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань тощо. Конкретно з кожної ОК вона є у силабусах і робочих програмах. НПП особисто доводять її до відома здобувачів на початку навчального семестру. На сайті УНУС (<http://mkr.udau.edu.ua/timeTable/self>) розміщуються розклади занять (за 10 діб до початку занять). Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у формі онлайн анкетування та усного опитування. Отримана інформація враховується у подальшому вдосконаленні освітнього процесу.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт відсутній. Аспірант працює за індивідуальним планом, звітує про його виконання на засіданні кафедри, щорічно атестується науковим керівником. Документами, що підтверджують проміжну атестацію аспіранта, є річний звіт, друкований варіант розділів дисертації, копії публікації та охоронних документів, довідка про складання іспитів і заліків, витяг із протоколу засідання кафедри. За результатами атестації, відповідним наказом ректора аспірант переводиться на наступний рік навчання або відраховується з аспірантури. Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи згідно Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ від 06.03.2019 р., №167). Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, розміщується на сайті УНУС у відкритому доступі. Так, в УНУС, згідно цих процедур 17.03.2020 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради ДФ 74.844.001. (створена згідно наказу МОНУ від 29.01.2020 р. № 104) відбувся захист дисертації здобувача В.В. Яценка «Оптимізація елементів технології вирощування часнику озимого в умовах Правобережного Лісостепу України» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки і продовольство зі спеціальності 201 Агрономія. З усіма матеріалами захисту можна ознайомитися за посиланням <https://science.udau.edu.ua/ua/razovi-specializovani-vcheni-radi/df-74.844.001.html>.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів, а також процедури повторної здачі та оскарження їх результатів в УНУС регламентується такими документами: Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС; Положенням про академічну успішність в УНУС; Положенням про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в УНУС; Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС. Всі документи, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів в УНУС доступні для здобувачів вищої освіти та викладачів за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>. Крім цього, вона описується в РПНД і силабусах конкретних ОК.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування

відповідних процедур на ОП

З метою забезпечення об'єктивності і неупередженості екзаменаторів у ЗВО розроблено Положення про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-v-umanskomu-nacionalnomu-universiteti-sadivnictva.pdf>) та Антикорупційну програму УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCijNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>) згідно яких загальний порядок і критерії оцінювання знань, порядок розподілу балів, форми та види завдань тощо для кожної ОК доводяться НПП до відома здобувачів на початку навчального семестру. Дії відповідальних осіб щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів прописані у «Методичних рекомендаціях щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/nakazi/n-839-metod-rek-konflikt-interesiv.pdf>), прийнятих Національним агентством з питань запобігання корупції. Дотримання всіма відповідальними особами процедур прописаних у вказаному документі і є необхідною умовою уникнення конфлікту інтересів в освітньому процесі. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечують заходи, розроблені Антикорупційною програмою УНУС, схвалені на Конференції трудового колективу ЗВО від 21.12.2018 р. НПП і здобувачі освіти в УНУС не притягувалися до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень; повідомлень громадян і юридичних осіб, здобувачів освіти та НПП щодо вчинення в ній корупційних діянь не надходило.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>) урегулює порядок повторного проходження контрольних заходів. Згідно п.п. 3.2.3, якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», він допускається до повторного складання підсумкового контролю з ОК. Здобувач зобов'язаний у визначені деканатом терміни перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання і скласти підсумковий контроль. У разі отримання здобувачем оцінки «F», він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни впродовж наступного семестру (навчального року) за встановленим деканатом графіком. Бали, отримані здобувачем під час опанування ОК у попередній період, анулюються. Випадки отримання аспірантом за рейтинговим показником оцінки «F» за ОНП – відсутні. Згідно Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (ПКМУ від 06.2019 р. №167) та Порядку присудження наукових ступенів (ПКМУ від 24.07.2013 р. №567) дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через рік з дня прийняття такого рішення (крім випадків, передбачених законодавством). Під час атестації рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії та повторних захистів дисертацій не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедуру оскарження результатів контрольних заходів в ЗВО урегульовано Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС та Положенням про академічну успішність в УНУС. Якщо здобувач не погоджується з кількістю перерахованих балів, за заявою він може повторно скласти відповідну форму контролю спеціально створеній комісії. Урегулювання процедур та порядок оскарження результатів атестації здобувачів в УНУС України відбувається відповідно до Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (ПКМУ від 06.2019 р. №167) та Порядку присудження наукових ступенів (ПКМУ від 24.07.2013 р. №567). Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

В УНУС існує чітка і зрозуміла політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОНП 201 Агрономія. У ЗВО розроблено наступні нормативні документи, що регулюють дотримання академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>); Антикорупційна програма УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCijNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>); Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>). Документи, що регламентують політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в УНУС знаходяться у вільному доступі за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням

академічної доброчесності?

Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>) перевірки на плагіат підлягають усі види наукових і кваліфікаційних робіт. УНУС підписав угоду з ТОВ «Антиплагіат». У рамках дії цієї угоди ЗВО надається можливість перевірки дисертаційних робіт докторів філософії і докторів наук, а також наукових праць студентів і НПП з використанням онлайн-сервісу Unicheck, Також в УНУС постійно поповнюється репозитарій (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/repozitarij-umanskogo-nus.html>) повних текстів кваліфікаційних робіт у вигляді електронних версій.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Для особистісної мотивації та переконань для здобувачів вищої освіти проводяться заходи щодо популяризації академічної доброчесності та запобігання академічному плагіату в УНУС, що полягають в інформуванні здобувачів вищої освіти та НПП про необхідність дотримання принципів академічної доброчесності та відповідальності; проведення семінарів з академічного письма для здобувачів вищої освіти; організації заходів з популяризації основ інформаційної культури та академічної доброчесності; прилюдний захист дисертаційних та інших кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти; перевірка академічних текстів на плагіат; застосування методів академічної відповідальності. Вказані заходи прописані в Кодексі академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>). Крім цього, для здобувачів вищої освіти ОНП така інформація надається в межах ОК Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти згідно Кодексу академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>) притягуються до таких видів відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного ОК ОНП; відрахування із ЗВО. Порушення академічної доброчесності НПП передбачає з боку ЗВО відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; відмову в присудженні присудженого педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавленні права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; догана; недопущення до участі у конкурсі на заміщення вакантної посади; позбавлення на певний строк премій та надбавок, інших заохочень, визначених чинним трудовим законодавством, Колективним договором, внутрішніми нормативними документами. Випадків виявлення порушення академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти ОНП 201 Агрономія не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

У ЗВО розроблено нормативні документи та імплементується інституційна політика щодо процедури конкурсного добору НПП: Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УНУС, Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників УНУС, Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Згідно Положення про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП УНУС конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття посад НПП. Участь у конкурсі мають право приймати особи, які мають повну вищу освіту і за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, установленим до НПП Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», ліцензійними умовами надання освітніх послуг за відповідним напрямом підготовки й умовам оголошеного конкурсу При розподілі навчального навантаження за ОПП враховується професійно-кваліфікаційна характеристика, наукова активність і відповідний рівень професіоналізму НПП згідно Ліцензійних умов спеціальності 201 Агрономія.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Одним із дієвих шляхів підвищення якості освіти та зменшення розриву між теоретичною і практичною підготовкою фахівця є тісна співпраця ЗВО з роботодавцями. УНУС активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Роботодавці щорічно переглядають

зміст ОНП і вносять рекомендації щодо змін у навчальні плани спеціальності та робочі програми окремих ОК фахової підготовки здобувачів. Навчання здобувачів і підвищення кваліфікації НПП відбувається шляхом реалізації проєктів на основі договорів з окремими ЗВО, науково-дослідними установами чи підприємствами, в яких здобувачі і НПП працюють над реальними практичними завданнями. Важливу роль у співпраці з роботодавцями відіграє організація практики та стажувань на базі агропідприємств різних форм власності. Позитивним моментом залучення роботодавців до навчального процесу є допомога з оновленням матеріально-технічної бази. Наприклад, у якості спонсорської допомоги в 2018 році СТОВ агрофірма «Ольгопіль» на баланс кафедри рослинництва імені О. І. Зінченка передала інтерактивну дошку з ноутбуком (змонтовано в аудиторії №63), а в 2019 році аналогічну допомогу для поліпшення навчального процесу під час викладання дисциплін зі спеціальності 201 Агрономія зробили випускники факультету агрономія (аудиторія №62), за сприяння Інституту рослинництва імені В. Я. Юр'єва створено банк насіння (проблемна лабораторія «Агроекологія польових культур») і навчальні стенди з насінням сільськогосподарських культур.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На факультеті агрономії УНУС активно впроваджується практика залучення до викладання ОК представники підприємств, НПП інших ЗВО України та світу, що є експертами в галузі. Здійснюються виїзди до підприємств, відомих своїми досягненнями та можуть ознайомити здобувачів з інноваційними технологіями в агрономії. Професіонали-практики та представники роботодавців запрошуються на аудиторні заняття з актуальних тем відповідно до начального плану дисципліни. Зазвичай такі заняття мають підвищений інтерес у студентів і аспірантів факультету агрономії. Так, наприклад, заняття з дисциплін: «Актуальні проблеми в агрономії» на тему «Екомакноутіл» – динамічний розвиток рослинництва» прочитав генеральний директор ТОВ «Трейд-Агрохім» Л.В. Ківерський; на тему «Кліматичні зміни та сільське господарство» прочитав директор ННЦ «Інститут землеробства НААН» України, академік В. Ф. Камінський; на тему «Ресурсоощадні технології вирощування зернових і технічних культур» – директор агрофірми «Ольгопіль», лауреат державної премії в галузі науки і техніки П. Є. Каленич; «Органічне землеробство» на тему «Методи раціонального й ефективного обробітку ґрунту та підвищення його родючості» – менеджер з розвитку продуктів ТОВ «DSV-Україна» О. В. Коваленко тощо. Зазвичай на інтернет-сторінках кафедр факультету розміщуються попередні повідомлення про дати проведення, а також інформація про зміст таких занять.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Колективним договором між трудовим колективом та адміністрацією УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>) на 2020–2022 рр. і Положенням про підвищення кваліфікації та стажування НПП (https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-pidvishhennya-kvalifikacii-npp-umanskogo-nus_2019.pdf) встановлені умови своєчасного проходження (не рідше одного разу за п'ять років) і матеріального забезпечення підвищення кваліфікації НПП. Для НПП, які направляються для підвищення кваліфікації, підготовки, перепідготовки і навчання іншим професіям з відривом від виробництва, встановлено гарантії: збереження середньої зарплати за основним місцем роботи на час навчання; оплату вартості проїзду до місця навчання і назад; компенсацію витрат на публікацію статей, що індексуються в WoS і Scopus тощо. Оцінка рівня викладання кожного НПП входить до щорічного анкетування здобувачів. Щорічно, проводиться оцінка ефективності та активізації роботи НПП (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/111.pdf>). Наприклад, лише за 2018–2020 рр. викладачами факультету агрономії опубліковано понад: 20 наукових статей (WoS, Scopus), 15 монографій; 10 патентів; 10 навчальних посібників і підручників; захищено три кандидатських дисертації; як приклад міжнародного стажування В.С. Кравченко (Technical University of Košice, Словаччина) тощо.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулюючим фактором до професійного розвитку НПП є його матеріальне та нематеріальне заохочення, для цього в УНУС розроблено Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/111.pdf>). Проведення рейтингового оцінювання професійної діяльності спрямоване на мотивацію НПП до вдосконалення викладацької, наукової, методичної та організаційної діяльності, підвищення рівня професіоналізму. За результатами рейтингового оцінювання відбувається преміювання НПП за підсумками року в межах наявного фонду оплати праці. Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам УНУС за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozh-pro-grosh-vinagor--ped-prac-UNUS.pdf>) чітко визначає умови преміювання. Згідно Колективного договору (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>) між трудовим колективом та адміністрацією УНУС НПП та інші працівники ЗВО преміюються за опублікування монографій, посібників та статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science. Нематеріальне заохочення відбувається шляхом нагородження грамотами, подяками з

нагоди професійних свят і пам'ятних дат.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Головними складовими формування фінансових ресурсів Уманського НУС є загальний і спеціальний фонд. Загальний фонд включає держбюджетне фінансування, до складу спеціального фонду входять кошти за надання платних освітніх послуг громадянам України; валютні кошти за контрактну підготовку іноземних громадян; госпрозрахункові кошти за виконання договірних науково-дослідних робіт; кошти за надання в оренду майна юридичним особам; благодійні внески, гранти, дарунки. Загальна сума фінансування університету за 2019 р. склала 123608,6 тис грн, що цілком достатньо для досягнення визначених ОП цілей і ПРН. УНУС має у своєму складі розширену інфраструктуру (наукову бібліотеку, спортивні майданчики, їдальню, студентське кафе, навчально-виробничий комплекс), що сприяє забезпеченню досягнення цілей та програмних результатів навчання. Так, наукова бібліотека забезпечує інформаційний супровід навчального процесу. Загальний фонд бібліотеки становить 266441 примірників. У бібліотеці функціонують такі основні складові інформаційного простору: електронний каталог, веб-сайт, репозитарій, віртуальна бібліографічна довідка, бібліографічні огляди. Викладачі та студенти мають безоплатний доступ до електронних ресурсів у комп'ютерних класах і через підключення до локальної комп'ютерної мережі Internet за технологією Wi-Fi. Точки доступу є у всіх корпусах на всіх поверхах.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище здобувача ступеню доктора філософії це сукупність об'єктивних зовнішніх умов, факторів, соціальних об'єктів, необхідних для успішного набуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Освітнє середовище є системою впливів і умов формування особистості, а також можливостей для її розвитку, що містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні. Потреби й інтереси здобувачів задовольняються завдяки вільному користуванню навчально-виробничою, науковою, культурно-спортивною та оздоровчою базою УНУС; отриманню всіх видів відкритої наукової інформації і наукового консультування, участі у науковій діяльності кафедр, відділів, лабораторій. Кожному аспіранту призначається науковий керівник, зазвичай, доктор наук або за рішенням Вченої ради, як виняток, кандидат наук. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботи над дисертацією, контролює виконання затвердженого ним індивідуального плану та несе особисту відповідальність за якісне написання аспірантом дисертації. Для виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів періодично проводяться цільові опитування та анкетування. Інформація про проведення анкетування серед здобувачів оприлюднюється на сайті УНУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>). В УНУС є скриньки довіри, у яких можуть залишити свої побажання для адміністрації усі учасники освітнього процесу.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

На початку н.р. у ЗВО проводять інструктажі з усіма здобувачами і персоналом щодо безпеки життєдіяльності, дотримання правил пожежної безпеки, охорони праці з відповідним записом у журналі. Правила безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки регламентують: Положення про службу охорони праці; Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці; Наказ МОН Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). В осінньо-зимовий період проводяться підвищені профілактичні заходи, пов'язані з електробезпекою. У ЗВО визначено обов'язки посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки окремих будівель, приміщень, інженерного обладнання, а також щодо утримання та експлуатації засобів протипожежного захисту. Розроблено і затверджено план евакуації у разі виникнення пожежі та порядок оповіщення учасників навчально-виховного процесу. Всі приміщення та умови для навчання здобувачів відповідають діючим санітарним вимогам, згідно Санітарного паспорту. Важливу роль у покращенні навчального та виховного процесів у ЗВО відіграє психологічна служба «Довіра», основною метою діяльності якої є підвищення психологічної компетенції, сприяння особистісному росту, формування позитивної життєвої позиції та мотивації до навчання і розвитку здобувачів. Здобувачі ОП, що професійно проводять науково-педагогічну діяльність проходять обов'язковий психіатричний огляд.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В УНУС створені механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Їм надається організаційна та консультативна підтримка з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії (проведення семінарів, «круглих столів»; надання консультацій психологічною та юридичною службами університету; координація роботи студмістечка, розв'язання питань з поселення та проживання в гуртожитках). З метою забезпечення виконання аспірантами своїх обов'язків та захисту їх прав в університеті функціонує Наукове товариство студентів та аспірантів (<https://science.udau.edu.ua/ua/naukove-tovaristvo-studentiv-ta-aspirantiv.html>) та Рада молодих учених УНУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/rada-molodih-uchenih-umanskogo-nus.html>). Система інформаційної підтримки студентів УНУС передбачає забезпечення навчально-інформаційними матеріалами і відкритим доступом до регламентуючих документів освітньої програми (сайт УНУС www.udau.edu.ua), наявні інформаційні системи супроводу аспіранта орієнтовані на покращення його результатів (електронний каталог наукової бібліотеки, <https://library.udau.edu.ua/>). На сайті у вільному доступі є інформація для здобувачів про студентське містечко (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/studentske-mistechko/>) і гуртожитки (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/gurtozhitki.html>), харчування (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/harchuvannya.html>), медичне забезпечення (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/medichne-zabezpechennya.html>), можливості для здобувачів з особливими потребами (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/mozhливostidlya-studentiv-z-osoblivimi-potrebami.html>), умови навчання (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/umovi-dlya-navchannya.html>), міжнародні програми (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/studentu.html>), практика (стажування), умови для занять спорту і дозвілля (<https://sport.udau.edu.ua/ua/studentu/rozklad-zanyat-sportivnih-sekcij-unus.html>). Здобувачі пільгових категорій населення, які мають право на соціальну підтримку і захист, забезпечуються ними сповна. Соціальна підтримка здобувачів в УНУС передбачає: психологічні та медичні консультації, а за необхідності й матеріальну та психологічну допомогу тощо. З цією метою в університеті функціонують центр професійного розвитку та консультування (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/czentr-profesijnogo-rozvitku-ta-konsultuvannya/>), психологічна служба "Довіра" (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>), благодійний фонд «Софія». За результатами опитування 90% здобувачів позитивно оцінюють освітню підготовку в університеті, а також рівень соціальної, організаційної та інформаційної підтримки. Це підтверджує належний рівень механізмів освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів в УНУС.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

УНУС надає освітні послуги здобувачам вищої освіти на рівній основі, без дискримінації із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності. У Правилах прийому на навчання до УНУС зазначено питання щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, а також детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, представлений механізм зарахування окремих категорій вступників. У ЗВО впроваджується програма з поетапного пристосування частини навчальних приміщень для студентів з особливими потребами. Повністю доступними для них (обладнані пандусами) є корпуси №№ 5 і 7, спортивний комплекс № 1 і Навчально-культурний центр. Частково доступними (обладнані сходами та широкими дверима) є навчальні корпуси №№ 1, 2, 9, 10, 12 і 13, а також усі гуртожитки. Крім цього, для такої категорії здобувачів є можливість навчатися за індивідуальним графіком і дистанційно; проводяться заходи присвячені розвитку у здобувачів відчуття відповідальності за людей з особливими потребами. Виплати стипендії, соціальні виплати здобувачам вищої освіти, в т.ч. й ступеня доктора філософії, здійснюються в повному обсязі та своєчасно. Профспілковий комітет ЗВО забезпечує отримання матеріальної допомоги на оздоровлення. Здобувачі, які мають дітей, мають право отримати доплату на придбання путівок у дитячі оздоровчі табори, новорічні подарунки. Здобувачам ОНП, за потреби, виділяється тимчасове житло в студентських гуртожитках.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

УНУС значну увагу приділяє розробці політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій, для чого в університеті створено психологічну службу «Довіра» (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>). Послуги, що надаються службою, здійснюються на безоплатній основі, є конфіденційними та толерантними. Найчастіше фахівцям цієї служби доводиться зустрічатися з наступними проблемами: труднощі у навчанні, складність адаптації до нового колективу, до умов проживання в гуртожитку, труднощі в спілкуванні з батьками, викладачами чи однолітками, складність у особистих стосунках. В освітньому процесі ЗВО використовується програма електронного курсу «Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе» (https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna_serednya_protidia-bulingu/3-programafakultativ.pdf), розроблена фахівцями ГО «Ла Страда-Україна» (https://www.lastrada.org.ua/ucp_mod_news_list_show_614.html) спільно з Міністерством освіти і науки України за підтримки

ООН (ЮНІСЕФ) та Європейського Союзу. Метою курсу є підвищення рівня конфліктологічної компетентності усіх учасників освітнього процесу, формування вмінь і навичок вирішення конфліктів мирним шляхом, ненасильницької поведінки та активної і свідомої громадянської позиції. У своїй діяльності УНУС дотримується законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України (1996), Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005), Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2013) та керується Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-protidiyu-seksualnim-domagannjam.pdf>). У разі виникнення проблем пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією керівництво ЗВО готове жорстко на них зреагувати. У ЗВО розроблена й ухвалена Антикорупційна програма (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCijNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>), що передбачає: проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції; механізм повідомлення про виявлення ознак корупції; процедура розгляду повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладення дисциплінарних стягнень; обмеження щодо подарунків тощо. Працює «Антикорупційна лінія» (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/antikorupczijnadiyalnist/antikorupczijna-liniya.html>) та «Скринька довіри», де може бути повідомлена інформація про факти корупції з боку посадових осіб, працівників та контрагентів ЗВО. Протягом періоду провадження освітньої діяльності за ОНП з підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти конфліктних ситуацій не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>.); Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/osvitni-programi.zip>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в Уманському НУС регулюються Положенням про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС, що розроблене відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту». Це Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказу МОН від 11.07.2019 р. №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Згідно цих нормативних документів було переглянуто та затверджено ОП 201 Агрономія освітнього рівня «бакалавр». Система внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті передбачає щорічний моніторинг і періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Моніторинг проводиться робочою групою забезпечення ОП із обов'язковим залученням стейкхолдерів і здобувачів вищої освіти шляхом анкетування, опитування, інтерв'ювання, в т. ч. здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду, досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення їх якості тощо. Перегляд ОП з метою вдосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Підставою для оновлення ОП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або представника групи забезпечення якості освіти факультету агрономії і/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. У 2019 р. ОП переглядалася з метою вдосконалення можливості формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти, що полягала в розширенні переліку вибіркового освітніх компонентів. Порівняно з ОП 2018 р., після її перегляду в ОП 2019 р. були здійснені наступні зміни: ОК «Актуальні проблеми агрономії» (3 кредити) за побажанням роботодавців з метою поліпшення знань з рослинництва було замінено на «Адаптивне рослинництво» (3 кредити); з ініціативи викладача, з метою поліпшення знань аспірантів і запобігання в їхніх наукових працях академічного плагіату, до змістових модулів ОК Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю добавлена відповідна тема, що вирішує це питання; за прохання здобувачів до переліку вибіркового компонентів (ВК) добавлені такі, що допоможуть їм у виконанні наукових досліджень за конкретною тематикою кафедр: Молекулярна генетика та генетична інженерія (5 кредитів) і Системи сучасних технологій у рослинництві з основами зернознавства (5 кредитів).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

З метою розширення участі здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості освіти, моніторингу та оцінювання роботи НПП в УНУС впроваджено систему моніторингу якості освіти. Здобувачі ОНП залучаються до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету (Рада молодих учених УНУС, Наукове товариство студентів та аспірантів, Конференція трудового колективу УНУС), вчених рад факультетів, вченої ради університету. Шляхом обговорення на засіданнях Рада молодих учених УНУС аспіранти мають змогу висловлювати свою думку та пропозиції стосовно забезпечення якості освіти в УНУС в цілому, змісту ОНП та процедур забезпечення якості її реалізації зокрема. Крім цього, відділом моніторингу та якості освіти, щорічно проводиться анкетування здобувачів щодо оцінювання ОНП на відповідність програмним компетентностям, рівня якості наданих освітніх послуг. Результати анкетування беруть до уваги під час розробки й удосконалення ОНП, обговорюють на вчених радах і затверджуються. Анкета освітньої програми складається відділом моніторингу та якості освіти ЗВО та містить основні критерії забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. В результаті опитувань у 2018–2019 н.р. було виявлено, що студенти бажають розширення переліку вибіркового освітніх компонентів ОНП підготовки аспірантів зі спеціальності 201 Агрономія. Відповідні пропозиції були внесені до розгляду вченої ради факультету агрономії, затверджені та реалізовані у ОНП 201 Агрономія на 2019–2020 н.р.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» ад'юнкти (аспіранти) не входять до складу органів студентського самоврядування. Згідно Статуту УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>), Положення про вчену раду УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vchenu-radu-umanskogo-nus-2019.pdf>), Положення про вчену раду факультету УНУС ([https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-vchenu-radu-fakultetu-2018-\(1\).pdf](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-vchenu-radu-fakultetu-2018-(1).pdf)) аспіранти, за відповідною квотою, входять до складу вчених рад ЗВО та факультету, і, таким чином, впливають на процес періодичного перегляду ОНП. Крім цього в УНУС успішно працюють Рада молодих учених УНУС і Наукове товариство студентів та аспірантів, за результатами рішень яких аспіранти мають право подавати пропозиції до вченої ради факультету (університету) з питань удосконалення ОНП, стратегії університету щодо контролю освітнього процесу; брати участь у вирішенні спірних ситуацій, що можуть виникнути між здобувачами вищої освіти та представниками адміністрації/науково-педагогічними працівниками; подавати пропозиції щодо змісту навчальних планів та конкретних ОК.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці, як члени наглядової ради УНУС, безпосередньо беруть участь у процесі періодичного перегляду ОНП. Також члени проектних груп з числа роботодавців безпосередньо є членами асоціацій та фахових товариств, результати роботи яких враховуються при створенні та плановому перегляді ОНП. На базі кафедр факультету агрономії роботодавці щосеместрово запрошуються для читання лекцій, проведення нарад, семінарів, круглих столів, організуються екскурсії на підприємства. Для кращого ознайомлення з компаніями, на їх базі відбувається підвищення кваліфікації і стажування НПП. Тісне співробітництво включає розвиток інфраструктури стратегічного партнерства, виконання госпрозрахункових тематик. Для роботодавців найактуальнішими є питання формування змісту професійної освіти на компетентнісній основі згідно нинішніх потреб с.-г. виробництва. З цією метою в УНУС постійно відбувається їх моніторинг і вдосконалення, а також розширюється мережа баз для практичної підготовки здобувачів. Так, за результатами опитування роботодавців (<https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-yakosti-osvitivipusknikiv-ta-gotovnist-srivpraci-robotodavciv-z-universitetom.html>) нині підприємства мають найбільшу потребу у випускниках таких спеціальностей: агрономія – 33,3%; облік і оподаткування – 25% та готельно-ресторанна справа – 25%. При цьому, більшість здобувачів ступеня доктора філософії працевлаштовуються в УНУС.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В УНУС за ініціативи групи випускників та підтримки ректорату, створена та функціонує громадська організація «Асоціація випускників та друзів УНУС» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/asociazciya-vipusknikiv-ta-druziv-umanskogo-nus/>). Одним із основних напрямів асоціації є ведення інформаційної бази даних випускників та забезпечення з ними зворотного зв'язку. Крім цього, на факультеті агрономії і його кафедрах також ведеться база відгуків роботодавців та випускників. На сайті УНУС створено електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>), де, за допомогою анкетування, збирається інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування. Деканат факультету агрономії, разом із кафедрами ведуть постійну роботу з відслідковування траєкторій

працевлаштування випускників усіх рівнів вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія. Також, у ЗВО щорічно відбувається зустріч випускників, під час якої систематизується інформація про якість ОПП та пропозиції щодо їх удосконалення.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОНП 201 Агрономія здійснюються: на рівні кафедр – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, заслуховування, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр; на рівні факультетів – у вигляді контролю діяльності кафедр, заслуховування, обговорення питань та прийняття рішень на засіданні вченої ради факультету щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОНП; на рівні ЗВО – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить Відділ моніторингу якості освіти УНУС. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості під час розробки ОНП у 2019 році було виявлено побажання здобувачів щодо вдосконалення тематики окремих навчальних дисциплін обов'язкової і вибіркової частини ОНП. Це побажання було враховано шляхом перегляду змісту програм навчальних дисциплін відповідно до рішення вченої ради факультету агрономії. Декілька років тому за реалізації ОНП був недостатній рівень залучення зовнішніх стейкхолдерів (випускників і роботодавців) до участі у консультативних органах, що не дозволяло повною мірою враховувати сучасні вимоги ринку праці щодо якості підготовки здобувачів вищої освіти. Тому в декількох навчальних дисциплінах спостерігалася не відповідність змісту вимогам сучасного ринку праці. Для усунення цього недоліку, за рішенням вченої ради факультету, до викладання ОК професійного спрямування з початку 2019–2020 н.р. обов'язково залучаються зовнішні стейкхолдери.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

У зв'язку з первинною акредитацією ОНП підготовки докторів філософії з агрономії зауваження та пропозиції за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти до цієї ОНП на період її формування у 2019 р. були відсутні. Проте, під час удосконалення ОНП були враховані зауваження та пропозиції попередніх акредитацій на факультеті за спеціальністю агрономія. Так, останній аудит на факультеті агрономії відбувався з 08.12. по 12.12. 2015 р. – ОКР Магістр за напрямом підготовки 090101 «Агрономія. Були висловлені зауваження, що не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки: активізувати профорієнтаційну роботу серед випускників шкіл і коледжів; активізувати підготовку електронних навчальних посібників для самостійної та індивідуальної роботи з використанням елементів дистанційного навчання; ширше застосовувати комп'ютерне тестування під час контролю знань; підвищити ефективність науково-дослідної роботи студентів, у тому числі залученням до виконання госпрозрахункових науково-дослідних тем; збільшити рівень забезпечення фондів бібліотеки університету та випускової кафедри сучасними підручниками, навчальними посібниками, науковими виданнями; сприяти розширенню міжнародних зв'язків з метою організації стажування професорсько-викладацького складу та студентів у зарубіжних профільних ЗВО і НДУ. Для усунення цих побажань НПП факультетом агрономії за період 2015–2019 рр. було: видано низку підручників і навчальних посібників, що повністю забезпечують виконання провадження ліцензійних умов зі спеціальності 201 Агрономія та одержання здобувачами вищої освіти, в т.ч. й третього (доктор філософії), необхідних компетентностей і ПРН. Інформацію про це опубліковано на особистих веб-сторінках НПП і в їхньому самоаналізі (наприклад Г.М. Господаренко, <https://agrochem.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/hospodarenko-hryhoriy-mykolayovych.html>), друковані екземпляри в достатній кількості знаходяться в науковій бібліотеці, а електронні – у репозитарії ЗВО; навчально-методичне забезпечення постійно оновлюється, є у вільному доступі на веб-сторінках НПП, у репозитарії, системі Moodle УНУС та в достатній кількості в друкованому вигляді на кафедрах; тематика наукових досліджень здобувачів щорічно переглядається й оновлюється з урахуванням побажань усіх стейкхолдерів, здобувачі залучені до виконання таких наукових проєктів, наприклад «Розробка та впровадження у виробництво інноваційних продуктів із зерна пшениці спелти» (2016–2018 рр., державний реєстраційний номер 0117U000493); НПП проходять стажування у зарубіжних (наприклад В.С. Кравченко) і вітчизняних ЗВО (інформація на особистій сторінці кожного НПП), щорічно укладаються договори з новими фірмами (господарствами) з інформуванням на сторінках кафедр. Врахування цих пропозицій та рекомендації дозволили покращити якість підготовки здобувачів вищої освіти в УНУС та сформувати ОНП 201 Агрономія.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС складається із: Стратегії розвитку УНУС на 2016–2020 рр.; систем внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості освіти. Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення моніторингу та періодичний

перегляд освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти та НПП, регулярне оприлюднення результатів цих оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО або інформаційних стендах; своєчасне підвищення кваліфікації НПП; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у том у числі самостійної роботи здобувачів за кожною ОНП; функціонування інформаційної системи для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про ОНП, ступені вищої освіти та кваліфікації; функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Стосовно ОНП 201 Агрономія то учасники академічної спільноти змістовно залученні до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП. Серед них проводяться відповідні опитування, що стосуються актуальних проблем зі спеціальності агрономія. На засіданнях кафедр і вченої ради факультету агрономії розглядаються питання якості ОНП і процедур їх забезпечення. Системно проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями у цьому напрямі. Зокрема, був організований круглий стіл «Внутрішня система якості освіти: можливості та проблеми».

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) загальне керівництво системи внутрішнього забезпечення якості в Уманському НУС здійснює перший проректор. Основним підрозділом, в якому зосереджені всі функції забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, є Відділ моніторингу якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/ua/prokafedru.html>). Підготовче відділення (<https://admission.udau.edu.ua/ua/pidgotovka.html>) координує роботу з майбутніми здобувачами вищої освіти та випускниками, сприяє працевлаштуванню студентів і забезпечує вчасне реагування на отриману інформацію щодо якості ОПП. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав цих підрозділів, їх взаємодія передбачає як формальні, так і неформальні аспекти.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Діяльність Уманського НУС є прозорою і публічною, запорукою цього є наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативно-правові акти, що діють в УНУС розміщені на офіційному веб-сайті університету у рубриці Нормативна база (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) і є доступними для ознайомлення усім бажаючим.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://mon.udau.edu.ua/ua/proekti-osvitnih-program/fakultet-agronomii.html>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://fa.udau.edu.ua/ua/aspirantu/onp-doktor-filosofii.html>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

З метою відповідності науковим інтересам здобувачів ОНП містить низку ОК: Іноземна мова; Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю; Комп'ютерна обробка наукової інформації; Науково-асистентська практика; Адаптивне рослинництво; Сучасні підходи до управління живленням рослин. На наукові інтереси здобувачів зорієнтовані такі ВК ОНП: Охорона і відновлення родючості ґрунтів; Фізіологія польових і овочевих культур; Біотехнології в селекції та насінництві с.-г. культур; Інноваційні технології у зберіганні, переробленні продукції рослинництва та управління їх якістю; Аплікативна генетика та селекція рослин; Інноваційні технології в овочівництві; Мікробіологічні основи агротехнологій.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку

здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Повноцінна підготовка здобувачів ОНП до дослідницької діяльності забезпечується збалансованим поєднанням лекцій, семінарів, практичних занять і практики з таких ОК: Методологія та організація наукових досліджень; Комп'ютерна обробка наукової інформації; Адаптивне рослинництво; Сучасні підходи до управління живленням рослин та Науково-асистентська практика та мають загальну суму 22 кредити. Крім цього, цикл професійної та практичної підготовки, містить ОК вільного вибору, які здобувач освітньо-наукового рівня доктор філософії вибирає (загальна сума 25 кредитів), виходячи із напряму наукового дослідження. Їх вивчення передбачає розв'язування наукових завдань, виконання проектів, написання наукових статей, проведення дослідницької роботи, маючи за мету підготовку дисертаційного дослідження за тематикою дисертаційної роботи.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія забезпечують такі ОК ОНП: Педагогіка і методи навчання у вищій школі; Науково-асистентська практика та мають загальну суму 13 кредитів. Успішне вивчення зазначених освітніх компонентів спрямоване на отримання результату навчання «Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агропромислового виробництва державною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. Професійно презентувати результати власних досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності. Професійно виконувати педагогічно-виховну діяльність».

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів ОНП 201 Агрономія проходять обов'язковий розгляд і затвердження на науково-методичних засіданнях кафедр УНУС: агрохімії і ґрунтознавства; генетики, селекції рослин та біотехнології ім. І.П. Чучмія; загального землеробства; рослинництва ім. О.І. Зінченка; овочівництва; біології. Остаточне затвердження – вченою радою УНУС. Теми наукових досліджень здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії плануються у рамках науково-дослідних робіт УНУС, зокрема робіт, що фінансуються із державного бюджету України та ініціативних наукових робіт. Планування наукових досліджень аспірантів відбувається в межах комплексної науково-дослідної роботи конкретної кафедри, що передбачає дотичність напрямів досліджень здобувачів і керівників. Так, тематика досліджень усіх наукових керівників здобувачів ОНП третього (доктор філософії) рівня вищої освіти входять до наукової програми УНУС «Оптимальне використання природного і ресурсного потенціалу агроecosystem Правобережного Лісостепу України» (номер державної реєстрації 0101U004495) (<https://science.udau.edu.ua/ua/osnovni-naryami-naukovih-doslidzen.html>). Наприклад, сферу наукових інтересів і тематику досліджень професор Г.М. Господаренка можна побачити на його персональній веб-сторінці (<https://agrochem.udau.edu.ua/ua/prokafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/hospodarenko-hryhoriy-mykolayovych.html>). До цієї ж наукової програми відноситься тематика дисертаційних робіт здобувачів (<https://fa.udau.edu.ua/ua/aspirantu/temi-naukovih-doslidzen.html>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

У межах ОНП для проведення апробації результатів наукових досліджень ЗВО надаються наступні можливості: видаються (Print, Online) два видання, включених до Переліку наукових фахових видань України за рівнем В – статтям присвоюють DOI, внесені до баз і систем Index Copernicus, PINЦ, «eLIBRARY.RU», «Ulrich's International Periodicals Directory», «Google Scholar», «Crossref we use DOIs». Щорічно в УНУС проводиться понад 10 наукових, науково-практичних заходів міжнародного та всеукраїнського масштабів (<https://science.udau.edu.ua/ua/plan-provedennya-naukovih-zahodiv-v-umanskomu-nus.html>), у яких здобувачі ОНП 201 Агрономія можуть брати участь з метою апробації результатів дисертації; на факультеті агрономії діють фахові семінари для попередньої експертизи дисертацій здобувачів (наприклад так <https://crops.udau.edu.ua/ua/novini/fahovij-seminar-z-agronomii.html>), науково-практичні семінари для набуття новітнього наукового і виробничого досвіду від потенційних роботодавців (наприклад <https://crops.udau.edu.ua/ua/novini/naukovo-praktichnij-seminar2.html>). Щодо матеріального забезпечення здобувачів: компенсація витрат і преміювання за оформлення свідоцтва про авторське право/патентів; часткова компенсація витрат на публікацію статей, що у видань ЗВО й таких, що індексуються в WoS і Scopus. Наведені організаційні заходи у повній мірі задовольняють вимогам висвітлення та апробації результатів досліджень в рамках експерименту МОН щодо присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Лише за 2019 р. здобувачі та НПП взяли участь у 56 Міжнародних заходах (за кордоном і в Україні). Наприклад на факультеті агрономії проводиться щорічна міжнародна наукова конференція Селекційно-генетична наука і освіта з участю науковців України, Азербайджану, Великобританії, Білорусі, Молдови, РФ з публікацією українською, англійською і російською мовами тез з актуальних питань генетики, селекції рослин і біотехнології (<https://genetics.udau.edu.ua/ua/novini/vii-mizhnarodna-naukova-konferenciya-selekcijno-genetichna-nauka-i-osvita-parievi-chitannya.html>). Ще одним інструментом долучення здобувачів університету до міжнародної академічної спільноти є можливість публікації результатів наукових досліджень іноземною мовою у двох фахових наукових виданнях УНУС (<http://journal.udau.edu.ua/ua/index.html> та <http://visnyk-unaus.udau.edu.ua/ua/index.html>), що індексуються в низці міжнародних баз і систем. Наприклад к.с.-г.н. І.О.Діордієва і здобувач ОНП В.В. Яценко – участь у проєкті SUAFRI-EPC – Supporting the Uptake of Agri-Food Research Results into Innovation with EPC countries. (ГОРИЗОНТ – 2020); пройшли тренінг здобувачі ОНП Я.О. Бойко, Н.М. Чала – TEMPUS 544524-2013-PL-SMHES «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities»; к.с.-г.н. В.В. Борисенко, здобувач ОНП І.С. Садовський – участь у грантовому договорі УНУС з Michigan State University (CRDF Global, США); здобувач ОНП С.В. Павлишин пройшов стажування в NAWA scholar (Wroclaw University of Environmental and Life Sciences, Польща) тощо.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники здобувачів, у переважній більшості, є керівниками та відповідальними виконавцями науково-дослідних робіт, що виконуються за планом в УНУС, здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії є виконавцями даної тематики. За результатами виконання науково-дослідних робіт постійно публікуються тези, матеріали доповідей, статті (<https://science.udau.edu.ua/ua/novuj-resurs4.html>), оформлюються результати патентно-ліцензійної роботи (<https://science.udau.edu.ua/ua/vinahidnicka-diyalnist1.html>), інноваційні проєкти УНУС: (<https://science.udau.edu.ua/ua/innovacii-ta-vinahodi.html>); унікальні стаціонарні дослідження (наприклад, професор Г.М. Господаренко (керівник досліджень і здобувачів ОНП), <https://agrochem.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/naukova-ta-innovacijna-diyalnist.html>) та національні надбання України (наприклад, професор П.Г. Копитко (керівник досліджень і здобувачів ОНП) <https://science.udau.edu.ua/ua/nacionalni-nadbannya.html>), участь у міжнародних проєктах (наприклад, професор С.П. Полторецький (гарант ОНП) – 544524-2013-PL-SMHES «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities»).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Нормативними документами, що регулюють питання дотримання академічної доброчесності є Кодекс академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>) і Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>) згідно яких у ЗВО здійснюється перевірка академічних текстів (дипломних робіт (проєктів), кандидатських, докторських дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання) на наявність у них неправомірних записань. Для всіх учасників освітнього процесу здійснюється: обов'язкове інформування/пропагування про необхідність дотримання принципів та норм академічної чесності, професійної етики шляхом їхнього ознайомлення з нормами Кодексу; проведення циклу тренінгів з основ академічного письма, етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій, з проєктно-орієнтованої діяльності в науковій та підприємницькій діяльності (наприклад так <https://genetics.udau.edu.ua/ua/novini/akademichna-dobrochesnist.html>), для здобувачів усіх рівнів вищої освіти за викладання окремих ОК є змістовний модуль (тема), що включає інформацію про академічну доброчесність. Для здобувачів ОНП це відбувається за вивчення ОК Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Усі науково-педагогічні й наукові працівники, що приймаються на роботу, разом із заявою на працевлаштування зазначають, що вони ознайомлені з нормами Кодексу академічної доброчесності УНУС, зобов'язуються його дотримуватися та погоджуються з можливістю притягнення їх до відповідальності за його порушення. Загальний контроль за дотриманням усіма учасниками освітнього процесу і правил академічної доброчесності принципів і правил академічної доброчесності здійснює відділ моніторингу якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/ua/akademichna-dobrochesnist.html>). Питання про дотримання цих правил щосеместрово розглядаються на засіданнях вчених рад факультетів та засіданнях кафедр. За час дії ОНП не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників УНУС. У разі порушення академічної доброчесності в УНУС передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОП: актуальність, що визначається високою конкурентністю фахівців з агрономії (в тому числі й докторів філософії) на ринку праці – найбільша частка зайнятих (41 %) припадає на професійну групу «керівники, службовці, професіонали та фахівці» (Державна служба зайнятості України, 2019); використання передового досвіду і співпраця із ЗВО України та світу під час розробки і осягнення ОП; врахування думки здобувачів вищої освіти, потреб ринку праці та вимог потенційних роботодавців до майбутніх фахівців; актуальна тематика наукових досліджень; залучення до реалізації ОП широко знаних НПП, які мають науковий ступінь, вчене звання, кваліфікацію за спеціальністю, значний науковий здобуток, що відповідає спеціальності 201 Агрономія, а також необхідний стаж педагогічної та досвід практичної роботи; не менше, ніж раз на п'ять років НПП проходять підвищення кваліфікації та стажування; гнучкість врахування зміни ролі викладача, який не лише передає здобувачам освіти знання, але й дає їм цілу систему soft skills, навички дослідницької роботи, розвитку власної кар'єри; спрямованість на створення передумов для викладання курсів дисциплін представниками ринку праці; наявність навчальних корпусів, гуртожитків, спеціалізованих лабораторій, пунктів харчування, сучасної локальної мережі бібліотеки, комп'ютерних класів, спортивних залів, вільного доступу до мережі Internet; щорічне проведення вітчизняних і міжнародних конференцій з сільськогосподарського виробництва, днів поля, залучення здобувачів і НПП до виконання госпрозрахункової і грантової тематики, наявність змістовного бібліотечного фонду, в т. ч. підручників і навчальних посібників НПП УНУС і інших ЗВО з інформацією про кращі новітні знання і практики зі спеціальності агрономія. Слабкі сторони ОП – відсутність практики викладання ОК ОП англійською мовою, що мало б значно розширити можливості для нового набору та академічної мобільності; значне відставання рівня матеріально-технічного забезпечення кафедр і лабораторій УНУС від стрімкого розвитку технологій в аграрному секторі.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективним для розвитку ОП є проведення обов'язкового її перегляду, оновлення та модернізації з урахуванням передових світових і вітчизняних практик за такими напрямками: оновлення профілю програми, включно з основними результатами навчання, навчальним середовищем та основними навчальними, викладацькими та оціночними заходами; переробка навчального плану та його компонентів у кредитах, включно із розробкою та впровадженням нових дисциплін та модернізацією змісту існуючих ОК; створення/оновлення двомовного (українська й англійська) контенту для дисциплін ОП; розробка/оновлення відповідного нормативного та методичного забезпечення дисциплін; розробка дистанційних курсів для нових дисциплін; підготовка викладачів, які забезпечують викладання дисциплін ОП, для роботи за передовими європейськими практиками, для формування відповідного навчального контенту; оновлення матеріальної бази, що дозволить розширити тематику проведення наукових досліджень; висвітлення досягнень здобувачів ОП і НПП УНУС через публікацію досліджень у провідних міжнародних виданнях із достатнім імпакт-фактором (у т.ч. й визначених МОН). Для здійснення цих завдань в УНУС упродовж наступних п'яти років планується: створення та розвиток інфраструктури підтримки інноваційної діяльності (наукових лабораторій, експериментальних проблемних груп, відділів інноваційної діяльності, веб-порталів, трансферу технологій тощо) для забезпечення ефективного партнерства університетської науки і бізнесу; інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою більш широкого залучення науковців, аспірантів, докторантів УНУС до виконання спільних міжнародних наукових проектів, наукової кооперації, участі в міжнародних конкурсах; активізація співпраці з міжнародними організаціями, фондами і програмами (HORIZONT 2020, TEMPUS, ООН, ЮНЕСКО тощо) для залучення додаткових джерел підтримки розвитку спільних міжнародних наукових проектів та навчання здобувачів вищої освіти в університетах-партнерах; створення міжнародних науково-дослідних колективів та консорціумів для виконання спільних досліджень з фундаментальних та прикладних проблем; розширення участі науково-педагогічних працівників УНУС у міжнародних проектах академічних обмінів, курсах підвищення кваліфікації та стажування.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною. Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову

інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: МОСТОВ'ЯК ІВАН ІВАНОВИЧ

Дата: 21.04.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1. Філософія науки	навчальна дисципліна	ОК 1. Філософія (силабус).pdf	FP52NQrcMEv1dy5BFnJbVdlpoCZOHarZoaXooVfBJUo=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
ОК 2. Іноземна мова	навчальна дисципліна	ОК 2. Іноземна мова (силабус).pdf	MWcefkmr6PaEddasfQ7uHaeSzX+SL6sTICTY1T16Gww=	Спеціалізована аудиторія, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, лінгфонне обладнання, портативний ноутбук HP 250 Gb (2EVB80ES) викладача, портативний ноутбук HP 250 Gb (2EVB80ES) здобувача, мережевий комутатор TP-LINK TL-SF108D Світч, маршрутизатор Wi-Fi TP-LINK TL-WR840N, акустична система Sven SPS-619 Black, гарнітура (наушники з мікрофоном) Protech Kotion Each G2000 Black Blue, програмне забезпечення, словники, магніфон касетний Sony CFS-B7S, касети з записами за темами занять
ОК 3. Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	навчальна дисципліна	ОК 3. Методика і методологія наукових досліджень (силабус).pdf	d8tm78ei2AaLJV4FOCIohf+RlgzNhn2E4fysWFOsYvk=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, комп'ютерний клас – персональні комп'ютери, прикладне програмне забезпечення, мережа Internet
ОК 4. Адаптивне рослинництво	навчальна дисципліна	ОК 4. Адаптивне рослинництво (силабус).pdf	QaCW0W7fllRmQDwu6C6rOzqF13ZKRHnjfs9RCMDMXGzg=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, спеціалізована аудиторія, дослідне поле, колекційний розсадник польових культур, зразки насіння сільськогосподарських рослин, снопів зразки згідно теми заняття
ОК 5. Комп'ютерна обробка наукової інформації	навчальна дисципліна	ОК 5. Комп'ютерна обробка наукової інформації (силабус).pdf	SOYUWtaD1TeXF2i26p8YkmMLv12Tjn4piq0dadvleg=	Спеціалізована аудиторія, мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, персональні комп'ютери, програмне забезпечення, мережа Internet
ОК 6. Педагогіка і методи навчання у вищій школі	навчальна дисципліна	ОК 6. Педагогіка і методика викладання у вищій школі (силабус).pdf	VpuXNzu35/v1wzTYIGgjskXLx+wnqhEQ2JDrUv0IMk=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять
ОК 7. Сучасні підходи до управління живленням рослин	навчальна дисципліна	ОК 7. Сучасні підходи до управління живленням рослин (силабус).pdf	M7CXCKvrq4eu0IHPnB2IP8+h/VbC4FiwUeZ+kcb5a5a0=	Мультимедійне обладнання, методичне забезпечення лекцій та практичних занять, спеціалізована аудиторія, лабораторне обладнання, зразки добрив, реактиви згідно теми заняття
ОК 8. Науково-асистентська практика	практика	ОК 8. Науково-асистентської практика (робоча програма).pdf	lIHXBPeboQEgILYLCJEE0rK4sgFTB037Eju/jp5Ph0=	Методичне забезпечення лекцій, практичних занять та практики

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
99471	Ямчук Павло Миколайович	Професор			0	ОК 1. Філософія науки	1. Базова освіта: філолог, викладач української мови та літератури. 2. Доктор філософських наук, спеціальність «Філософські науки (українознавство)». 3. Науково-педагогічний стаж 21 р. https://social.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spirovbitniki/yamchuk-pavlo-mikolajovich.html Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 2, 3, 8, 11, 15 https://social.udau.edu.ua/assets/files/yamchuk-2020/samoanaliz-konvertirovan.pdf
246063	Комісаренко Наталія Олександрівна	завідувач кафедри			0	ОК 2. Іноземна мова	1. Базова освіта: вчитель англійської мови. 2. Кандидат педагогічних наук, спеціальність «Теорія та методика виховання». 3. Науково-педагогічний стаж 35 р. https://langs.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/prepodavatel-i-sotrudniki/komisaren-nataliya-oleksandrivna.html Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 1, 2, 3, 10, 13, 15-17 https://langs.udau.edu.ua/assets/files/samoanaliz/komisarenko.doc
343836	Єщенко Володимир Омелянович	професор			0	ОК 3. Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	1. Базова освіта: вчений агроном. 2. Доктор сільськогосподарських наук, спеціальність «Загальне землеробство». 3. Науково-педагогічний стаж 42 р. https://zem.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/profesorско-vikladackij-sklad/eshhenko-volodimir-omelyanovich.html Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 2, 3, 7, 8, 11-13, 18 https://zem.udau.edu.ua/assets/files/samoanaliz-eshhenko-v.o..pdf
21615	Полторецький Сергій Петрович	Професор			0	ОК 4. Адаптивне рослинництво	1. Базова освіта: вчений агроном. 2. Доктор сільськогосподарських наук, спеціальність «Селекція і насінництво». 3. Науково-педагогічний стаж 18 р. https://crops.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spirovbitniki/poltoretsk-serhiy-petrovych.html Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 1-3, 5, 7, 8, 10-13, 16, 18 https://crops.udau.edu.ua/assets/files/dodatok-1_poltoreckij.pdf
295393	Ліщук Роман Ігорович	Доцент кафедри інформаційних технологій			0	ОК 5. Комп'ютерна обробка наукової інформації	1. Базова освіта: вчитель фізики, основ інформатики, астрономії та безпеки життєдіяльності. 2. Кандидат технічних наук, спеціальність «Комп'ютерні системи та компоненти». 3. Науково-педагогічний стаж 14 р. https://ekis.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spirovbitniki/lishuk-rom

							igorovich1.html Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 1, 10, 13, 18 https://ekis.udau.edu.ua/assets/files/teachers_profiles/lishhuk/samoanaliz_lishhuk_r.i..pdf
194337	Осадча Лариса Анатоліївна	Доцент			0	ОК 6. Педагогіка і методи навчання у вищій школі	1. Базова освіта: практичний психолог в системі освіти. 2. Кандидат психологічних наук. 3. Підвищення кваліфікації – «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності», свідоцтво СС00493706/000433-16 від 17.06. 2016 р. 4. Науково-педагогічний стаж 29 р. https://sport.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/osadchalarisa-anatoliivna.html 5. Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 1, 2, 3, 13, 16, 18 https://sport.udau.edu.ua/assets/files/samoanaliz2020.pdf
39851	Господаренко Григорій Миколайович	Професор			0	ОК 7. Сучасні підходи до управління живленням рослин	1. Базова освіта: вчений агроном. 2. Доктор сільськогосподарських наук, спеціальність «Агрехімія». 3. Науково-педагогічний стаж 33 р. https://agrochem.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/hospodarenko-hryhoriy-mykolayovych.html Відповідність вимогам п. 30 ЛУ: 1-5, 7, 8, 10-16, 18 https://agrochem.udau.edu.ua/assets/files/yakisna-harakteristika/gospodarenko_g.m.-1-nove.pdf

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>ОК 1. Філософія науки</i>		
ПРН 5	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 6, МО 8, МО 9
ПРН 3	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 6, МО 8, МО 9
<i>ОК 2. Іноземна мова</i>		
ПРН 2	МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
<i>ОК 3. Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю</i>		
ПРН 7	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 5, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 5	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 4	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 5, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 1	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
<i>ОК 4. Адаптивне рослинництво</i>		
ПРН 8	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10
ПРН 1	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 5, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10
<i>ОК 5. Комп'ютерна обробка наукової інформації</i>		
ПРН 6	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 5, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 3	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 4	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 3, МО 5, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
<i>ОК 6. Педагогіка і методи навчання у вищій школі</i>		
ПРН 2	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7, МН 8	МО 3, МО 5, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
<i>ОК 7. Сучасні підходи до управління живленням рослин</i>		
ПРН 8	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10
ПРН 1	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7	МО 1, МО 3, МО 5, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10
<i>ОК 8. Науково-асистентська практика</i>		
ПРН 7	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7, МН 8	МО 1, МО 3, МО 5, МО 6, МО 7, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 5	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7, МН 8	МО 3, МО 6, МО 8, МО 9, МО 10, МО 11
ПРН 2	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6, МН 7, МН 8	МО 3, МО 6, МО 9, МО 10, МО 11